Monitor Agenda Dordrecht 2030

Uitgangspositie

Auteurs: drs. Jan Schalk, Wanda van den Boogaard

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid

Inhoudsopgave

Ondernemer-schap

Menselijk kapitaal

Conclusies

Kennis infrastructuur

Fysieke infrastructuur

Leefklimaat

Terug naar inhoudsopgave

Over ons

Inleiding

Stedelijke economie

De gemeente Dordrecht investeert middelen uit de opbrengst van de Eneco-aandelen in de toekomst van de stad: de Agenda 2030. Dit is een breed programma dat zich richt op groei van bevolking, groei van werkgelegenheid, groei van economie en behoud van publieke voorzieningen.

Deze doelen zijn vertaald in factoren waar Dordrecht prioriteit aan geeft om de doelen te bereiken. Het programma investeert in ondernemerschap, menselijk kapitaal, kennisinfrastructuur, fysieke infrastructuur en het leefklimaat, factoren die samen de stedelijke economie doen draaien.

Deze monitor volgt de ontwikkelingen op deze factoren, met name:

- lage werkloosheid
- Aandeel hbo en wo in beroepsbevolking
- Onderwijskwaliteit
- Bereikbaarheid
- Afwezigheid van luchtvervuiling en (geluids)overlast
- Woningaanbod (betaalbaarheid, kwaliteit en percentage koopwoningen)

De Monitor Agenda 2030 volgt de factoren zodat we kunnen zien in hoeverre de gerealiseerde investeringen bijdragen aan ontwikkeling van de stedelijke economie van Dordrecht. In deze eerste Monitor kijken we naar de **uitgangspositie van Dordrecht voorafgaand aan de investering.**

Via de programma's: spoorzone, de Dordtwijkzone, Binnenstadsontwikkelingen, het Dordtse leerprogramma, de glansrijke toekomst Dordtse jongeren, ruimte voor banen en duurzame stad wordt aan de Agenda 2030 gewerkt.

Factoren die de stedelijke economie laten draaien

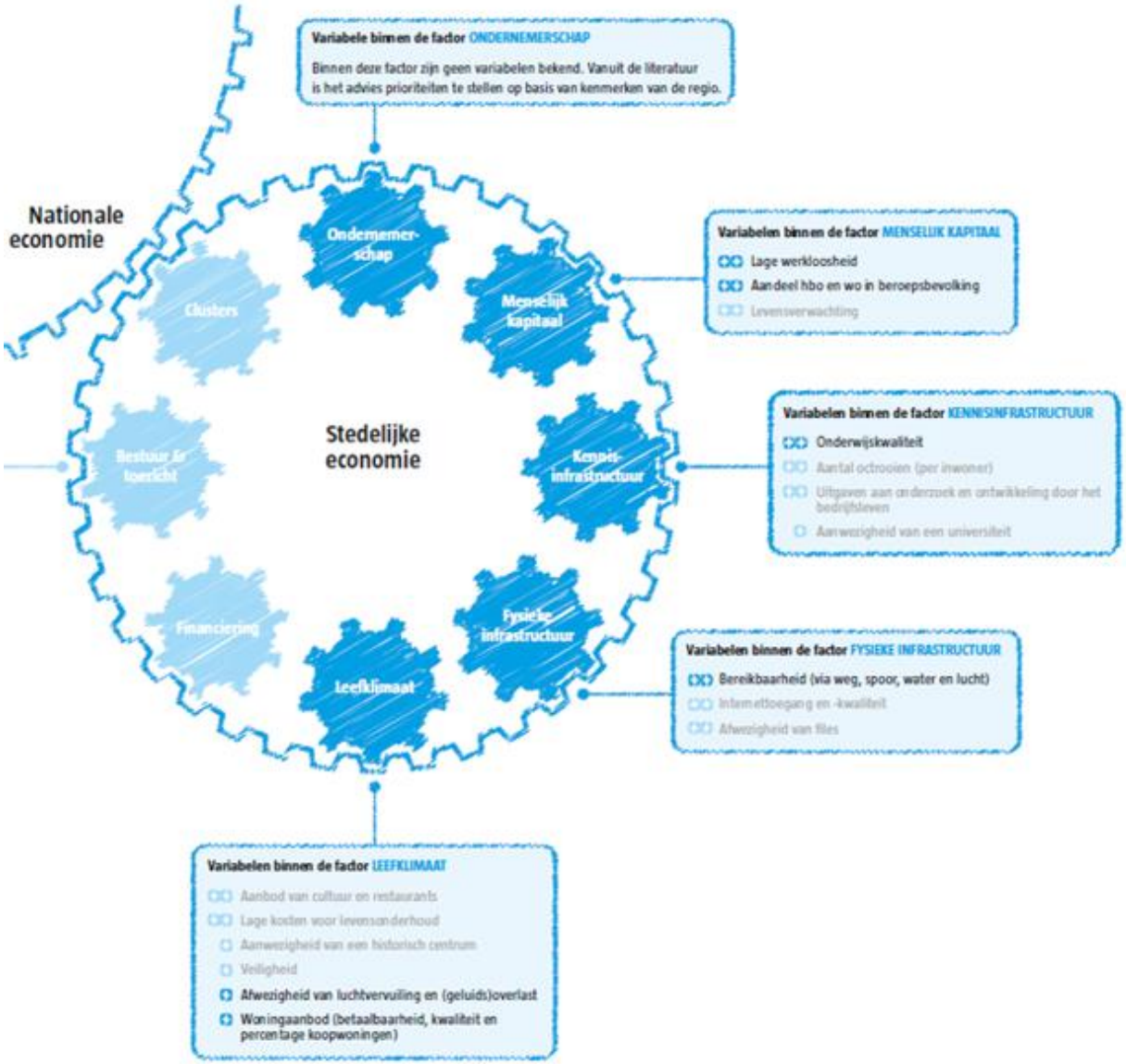

Conclusies

Conclusies Woonaantrekkelijkheid en sociaal economische index (Atlas voor de Nederlandse gemeenten)

Uitgangspositie

Deze eerste Monitor Agenda 2030 geeft inzicht in de uitgangspositie van de factoren die de stedelijke economie laten draaien en waarin Dordrecht de komende jaren in investeert via zeven programma's. Dordrecht is een aantrekkelijke woonstad, terwijl de sociaal-economische positie daar nog bij achterblijft.

In de afgelopen vier jaar is onder meer via programma de ondernemende stad en bouwende stad gewerkt aan extra banen en woningen. Er is een belangrijke banengroei bereikt en een duidelijke start gemaakt met de nieuwbouw van woningen.

Woonaantrekkelijkheid

Dordrecht is een heel aantrekkelijke stad om te wonen, maar de sociaal-economische positie is zwak. Dat blijkt uit de jaarlijkse Atlas voor Gemeenten. Dordrecht staat 7e (van de 50) op de ranglijst van aantrekkelijke woonplaatsen, maar 43e op de sociaal-economische ranglijst.

In vergelijking met andere grote gemeenten zijn het aandeel personen in de bijstand, de netto participatiegraad van vrouwen en het aandeel banen in financiële en zakelijke diensten aandachtspunten.

Atlas voor Gemeenten

Sociaal economische index

	plek in ranglijst 50 grootste gemeenten		
Dordrecht	**2019**	**2020**	**2021**
aandeel personen in bijstand	37	38	38
werkloosheidspercentage	32	39	35
aandeel arbeidsongeschikten	32	35	33
% huishoudens met inkomen tot 105% WSM	36	37	33
aandeel personen met lage opleiding	20	34	18
netto participatiegraad vrouwen	35	42	42
aantal banen als % beroepsbevolking	36	35	31
% banen in financiële en zakelijke diensten	42	42	42
totaal	**42**	**48**	**43**

Woonaantrekkelijkheidsindex

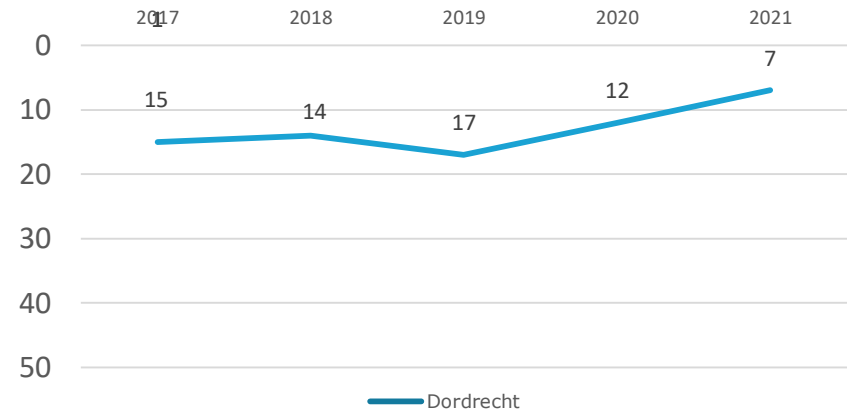

7

Bron: Atlas voor gemeenten 2021

Sociaaleconomische index

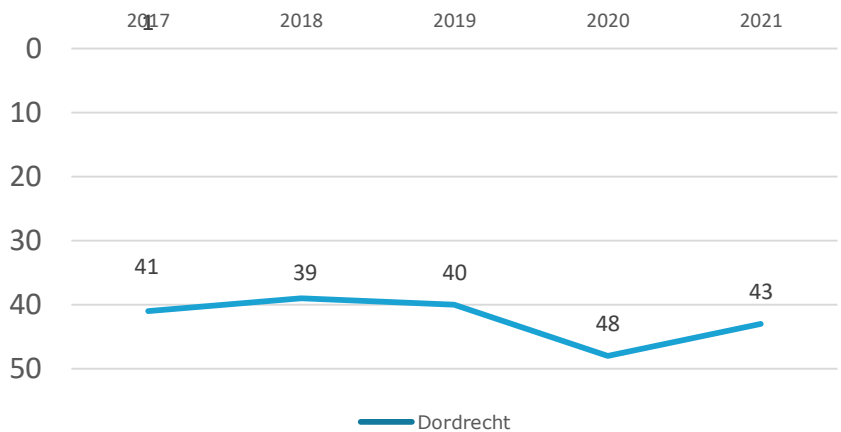

43

Bron: Atlas voor gemeenten 2021

Conclusies

Monitor Agenda 2030 uitgangspositie

Met de Agenda 2030 wordt geïnvesteerd in het sociaal-economisch en leefklimaat en de toekomst van Dordrecht. In vergelijking met andere grote gemeenten staat Dordrecht hoog in de woonaantrekkelijkheidsindex, maar laag op de sociaal-economische index.

Dordrecht is nu gemiddeld MKB-vriendelijk. Er zijn nog enkele verbeterpunten genoemd. Evenals in de rest van Nederland is de arbeidsmarkt zeer krap te noemen. Het aantal vacatures is vooral hoog in de technische beroepen en transport en logistiek en bedrijfseconomische en administratieve beroepen. De zeer krappe arbeidsmarkt is gunstig voor werkzoekenden die sneller een baan kunnen vinden. Het aantal banen is een hoofddoelstelling van de Agenda 2030 en in de afgelopen periode. In de periode 2018 t/m 2021 heeft de gemeente ondersteund bij 3.264 nieuwe banen. Onder andere zijn er zo'n 1.500 start ups per jaar.

Mede door de vestiging van nieuwe bedrijven nam de werkgelegenheid voor Dordtenaren toe van 20.000 banen naar 21.100 banen (+5,5%) en de inkomende pendel nam toe van 33.600 banen tot 35.700 (6,3%). De uitgaande pendel nam nauwelijks toe.

De werkloosheid is op zich laag, maar wel iets hoger dan in Nederland. Het aandeel huishoudens in Dordrecht met een minimum inkomen (lager dan 110% van het sociaal minimum) is 12% ten opzichte van 10% gemiddeld in Nederland. Ook het aandeel hoger opgeleiden onder de werkzame beroepsbevolking ligt in Dordrecht iets lager dan landelijk gemiddeld (41,4%).

De gemiddelde score voor de Centrale Eindtoets in Dordrecht ligt in 2018 ruim 1 punt en in 2021 bijna 2 punten onder het gemiddelde van Nederland. Bij rekenen wordt door 8% het referentieniveau niet gehaald.

Het aantal woningen in Dordrecht is in de afgelopen 5 jaar toegenomen met 1,1%. In Nederland was de toename 3,6%. Met name is door nieuwbouw en verkopen het aantal koopwoningen in Dordrecht toegenomen met 1.202 (+3,9%). In Nederland nam het aantal koopwoningen toe met 5,3%. Door sloop daalde het aantal woningen in de corporatiesector. Het aantal nieuwbouwwoningen was in 2021 met 505 ruim hoger dan in de jaren daarvoor. In komende jaren staan bovendien veel nieuwbouwplannen in de steigers en worden naar verwachting veel woningen opgeleverd, waarbij zal worden voldaan aan de terugbouw van een groot deel van de sociale huurwoningen.

De snelwegen en N3 zorgt voor plaatselijk een mindere luchtkwaliteit, hoewel deze langzaamaan verbetert. In Dordrecht is verder relatief veel groen per inwoner door de ligging aan de Biesbosch.

Ondernemerschap

Ondernemerschap

Dordrecht zet in op een stimulerend ondernemersklimaat als één van de dragers van een sociaal-economisch sterke stad. Zo wordt gewerkt aan een sterk vestigingsklimaat door ruimte te bieden aan bedrijven en start-ups met veelbelovende ideeën. Dordrecht wil zorgen voor dienstverlening die hoort bij een gemeente die in de top 5 MKB-vriendelijkste gemeenten staat.

Ondernemers over de gemeente

Dordrecht wordt in 2020/2021beter gewaardeerd door de ondernemers. Van plaats 44 naar 35. Binnen de provincie Zuid-Holland steeg Dordrecht van plaats 23 naar plaats 9.

Ondernemers zien als sterk punt van de gemeente Dordrecht de bereikbaarheid en aanspreekbaarheid, zoals via Dordt Onderneemt, de betrouwbaarheid en deskundigheid en de relatief lage lasten (waar voor je geld) Als verbeterpunten worden genoemd de snelheid van dienstverlening, afstemming en overleg met ondernemers, klantgerichtheid, begrip voor ondernemers, het nemen van initiatieven en het parkeerbeleid.

MKB vriendelijke gemeente

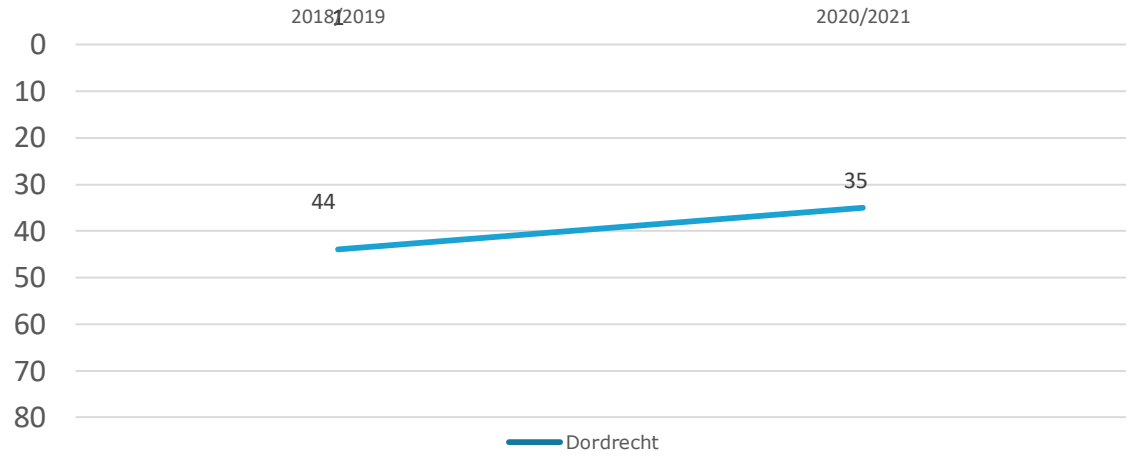

Bron: Lexnova, MKB-Nederland, Streefdoel is positie bij de top 5 (nu 35e) en Rapportage Gemeente Dordrecht, MKB-vriendelijkste gemeente 2020/2021

Ondernemersklimaat:
Dit bestaat uit vier pijlers: de mate van tevredenheid van de ondernemer over de dienstverlening van de gemeente, het imago van de gemeente, de communicatie en het gevoerde beleid van de gemeente en tot slot de beleving van de gemeentelijke lasten. MKB-ondernemers in 2018 in 62 en in 2020 in 80 gemeenten waaronder Dordrecht zijn benaderd met een digitale vragenlijst. De waardering van de ondernemers levert een totaalscore op en een landelijke ranglijst. Het streefdoel van Dordrecht is om in de top vijf terecht te komen. In 2020/2021 hebben er 182 ondernemers aan de enquête meegewerkt.

Ondernemerschap

Arbeidsmarktspanning

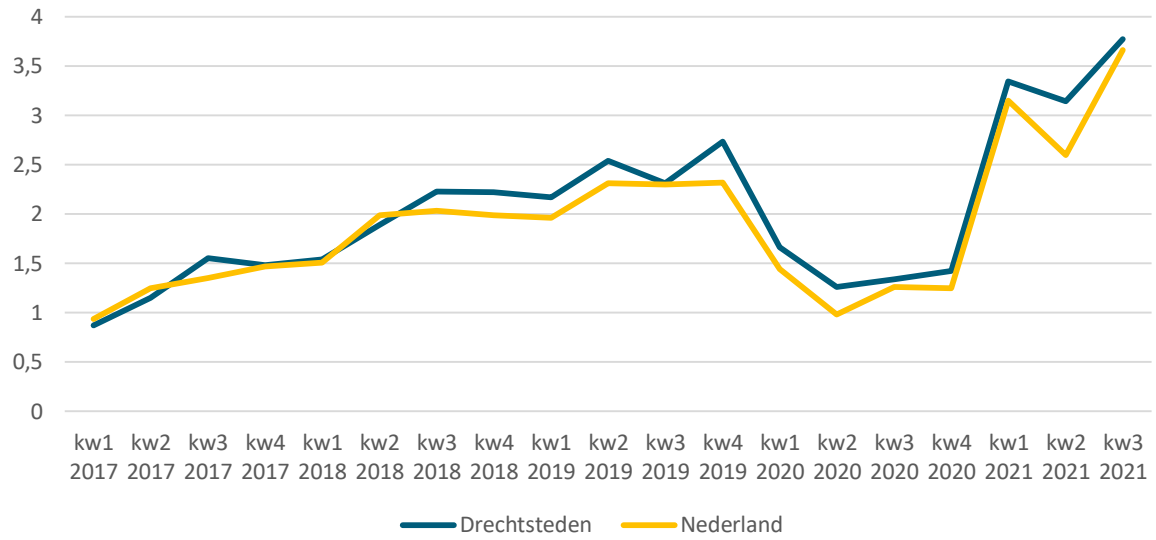

Bron: UWV, CBS, ArbeidsmarktinZicht

Krapte op de arbeidsmarkt

Er is in verhouding tot het aanbod veel vraag naar personeel op de arbeidsmarkt van Dordrecht. In 2017 was de arbeidsmarkt krap. Eind 2021 is deze zeer krap. In Dordrecht misschien zelfs nog iets meer dan in geheel Nederland. Dit is gunstig voor werkzoekenden, die nu sneller een baan naar keuze kunnen vinden. In 2020 is in deze figuur ook het tijdelijk effect van Corona te zien.

Spanningsindicator:
Indicator voor de spanning op de arbeidsmarkt die wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. Een score > 1,5 is gunstig voor werkzoekenden; er is meer vraag dan aanbod (typering krap). Wanneer de score > 4,0 is de situatie zeer krap. Een score lager dan 0,67 is ongunstig voor werkzoekenden; er is meer aanbod dan vraag. Bij een score < 0,25 is de situatie zeer ruim. Bij een score tussen 0,67 en 1,5 is er sprake van evenwicht op de arbeidsmarkt.

Ondernemerschap

Openstaande vacatures

Er staan in de Drechtsteden 5.900 vacatures open (per eind 3e kwartaal 2021). Het aantal vacatures is vooral hoog in de technische beroepen en transport en logistiek en bedrijfseconomische en administratieve beroepen. In de sector zorg en welzijn staan 450 vacatures open. Dat is niet veel als men bedenkt dat in de Drechtsteden nu al veel mensen in de gezondheidszorg en welzijnssector werken.

Vacatures Drechtsteden i.v.m. Nederland

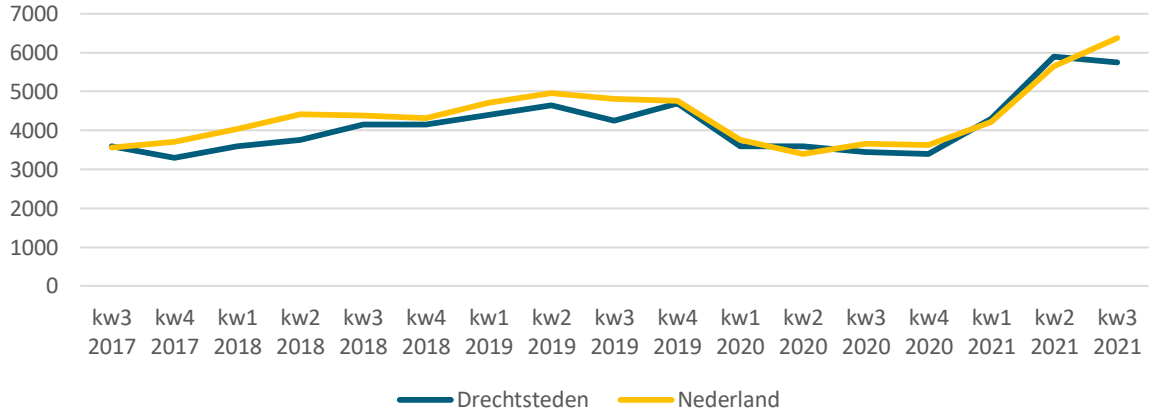

Bron: UWV, CBS, ArbeidsmarktinZicht, Nederlandse cijfers omgerekend naar schaal Drechtsteden

Aantal banen per sector

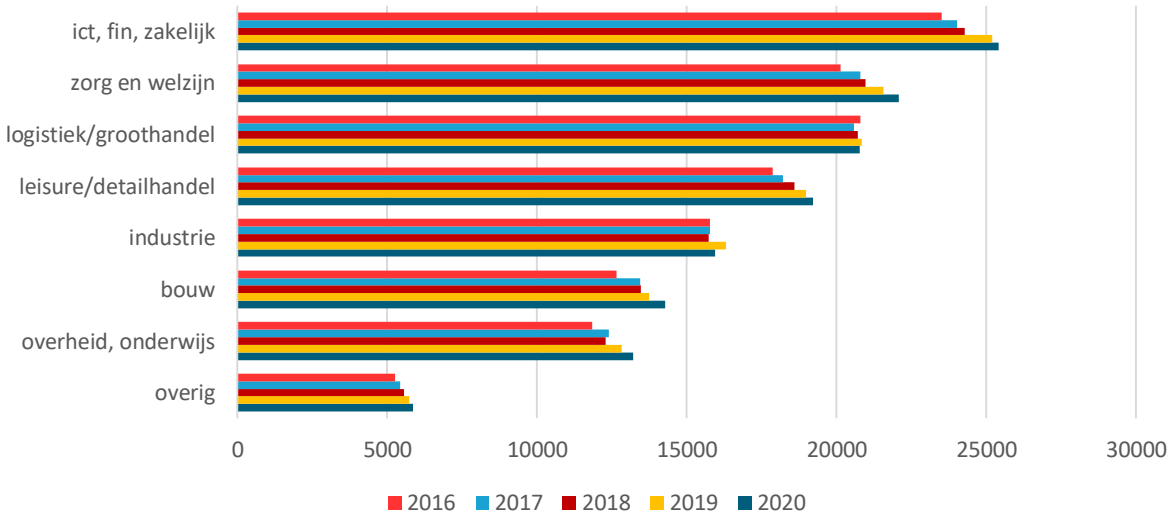

Bron: Bedrijven- en Instellingenregister MRDH/Drechtsteden

Openstaande vacatures 3e kwartaal 2021

Drechtsteden	2021	2022	2023
Agrarische beroepen	100		
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	900		
Commerciële beroepen	550		
Creatieve en taalkundige beroepen	50		
Dienstverlenende beroepen	400		
ICT beroepen	250		
Managers	250		
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	50		
Pedagogische beroepen	150		
Technische beroepen	1800		
Transport en logistiek beroepen	1050		
Zorg en welzijn beroepen	450		

Start ups

Startups

In 2020 telde Dordrecht 1.544 nieuwe startups (alle sectoren en inclusief zelfstandigen).

Ten opzichte van 2017 is het aantal nieuwe startups met 27,6% toegenomen. Het aantal start ups geeft een indicatie van het ondernemersklimaat in Dordrecht

Start ups

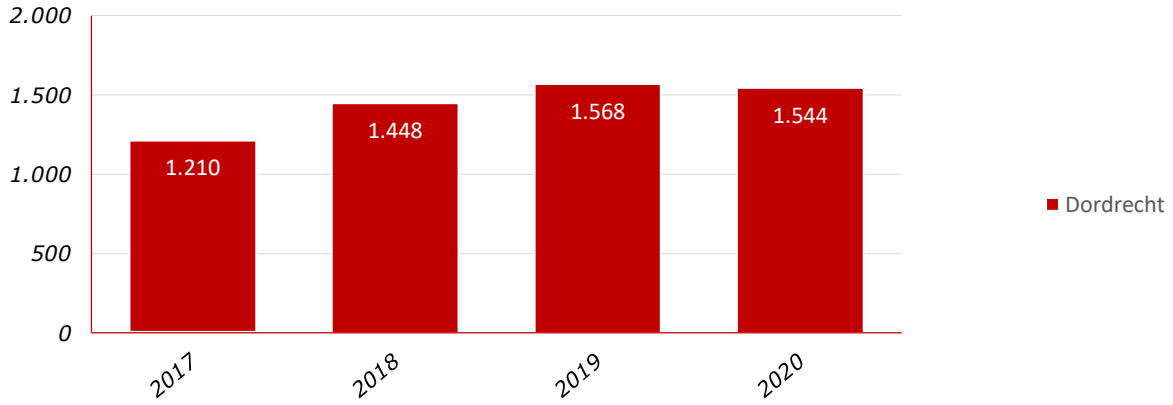

Bron: UWV, CBS, ArbeidsmarktinZicht

Groei werkgelegenheid

Het aantal banen is een hoofddoelstelling van de Agenda 2030 en in de afgelopen periode. In de periode 2018 t/m 2021 heeft de gemeente ondersteund bij 3.264 nieuwe banen, bijvoorbeeld bij de vestiging van nieuwe grote bedrijven.

Start ups t.o.v. bestaande bedrijfsvestigingen

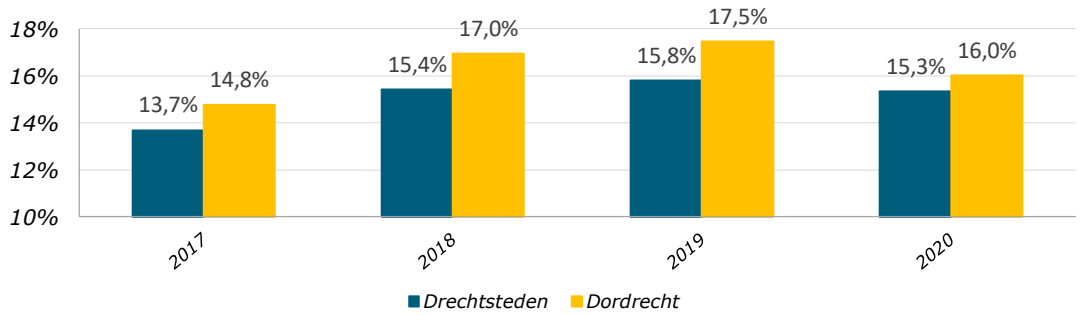

Bron: UWV, CBS, ArbeidsmarktinZicht en BIR (OCD)

Menselijk kapitaal

Menselijk kapitaal

Inkomen

Het aandeel huishoudens in Dordrecht met een minimum inkomen (lager dan 110% van het sociaal minimum) is 12% ten opzichte van 10% gemiddeld in Nederland.

Het werkloosheidspercentage ligt in Dordrecht iets boven het Nederlands gemiddelde (en ook boven het gemiddelde van de 50 Grote gemeenten). De trend is vergelijkbaar aan Nederland. Met 4,5% is het aandeel redelijk laag.

Aandeel met laag inkomen tot 110% van het sociaal minimum

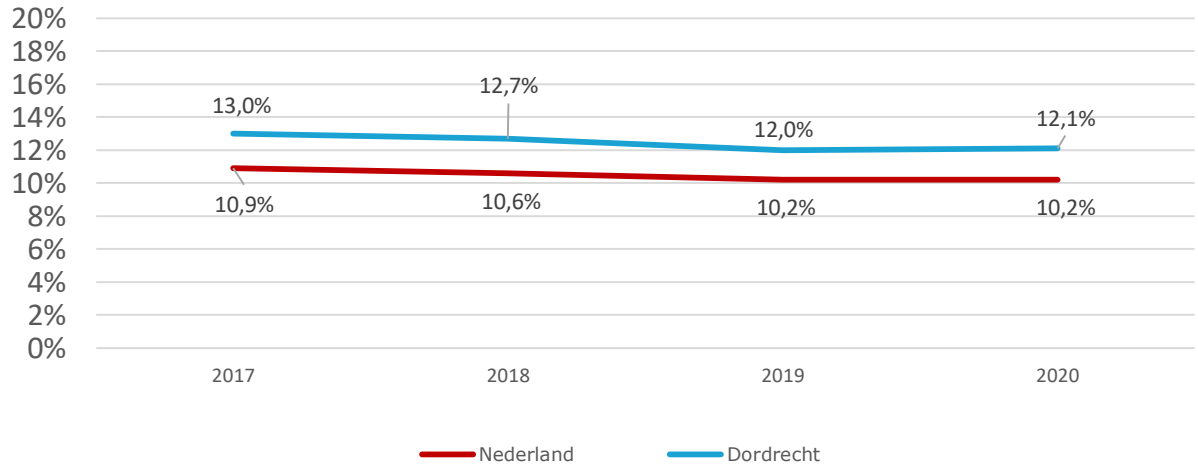

Bron: CBS, gegevens zijn gebaseerd op definitieve belastingaanslagen; 2020 meest recente jaar

Werkloosheidspercentage 2017-2021

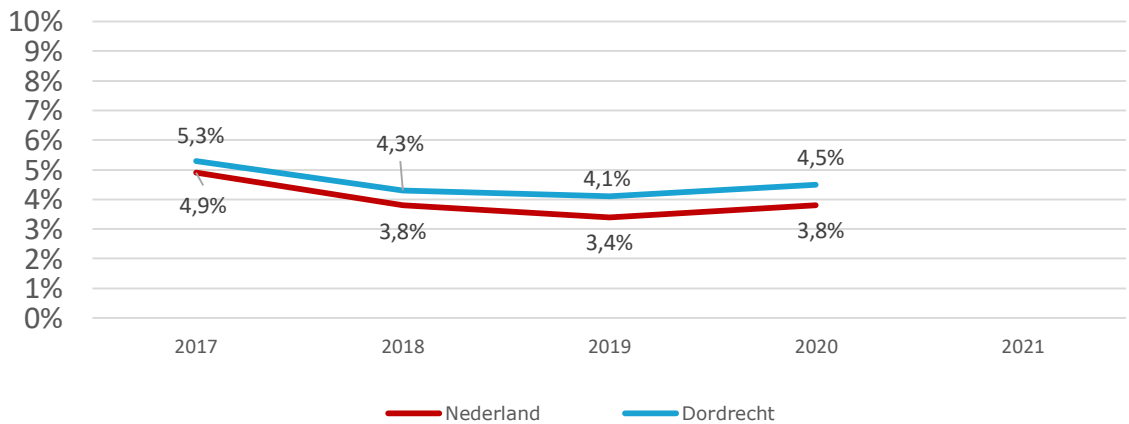

Bron: ArbeidsmarktinZicht

Menselijk kapitaal

Opleidingsniveau werkzame beroepsbevolking

Met 40,4% ligt het aandeel hoger opgeleiden onder de werkzame beroepsbevolking in Dordrecht iets lager dan landelijk gemiddeld (41,4%). In de afgelopen jaren nam het opleidingsniveau zowel in Dordrecht als regionaal en landelijk toe. Het aandeel laag opgeleiden onder de beroepsbevolking daalde juist licht. Het aandeel middelbaar opgeleiden onder de Dordtse werkzame beroepsbevolking bleef stabiel.

Werkzame beroepsbevolking met hoog opleidingsniveau

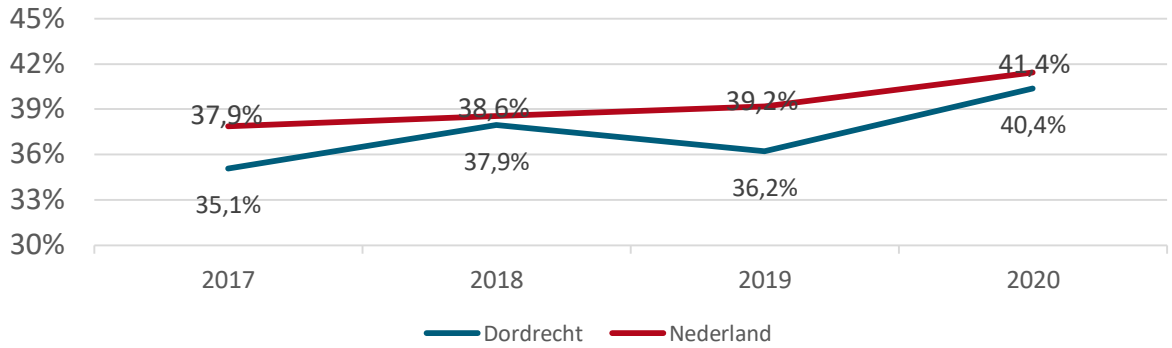

Studenten mbo ROC Da Vinci College

Het aantal mbo-deelnemers aan het ROC Da Vinci College is in de afgelopen jaren gedaald. Vooral in de sector Economie nam het aantal deelnemers af. Binnen de sector Techniek zien we in 2017 en 2018 een groei van het aantal deelnemers, waarna het aantal deelnemers in 2019 en 2020 weer daalt. De sector Zorg & Welzijn telt jaarlijks rond de 2.600 deelnemers.

Studenten mbo ROC Da Vinci College naar sector

	2016	2017	2018	2019	2020*
Economie	2.320	2.229	2.115	1.872	1.849
Groen	-	-	-	-	-
Techniek	3.209	3.378	3.459	3.330	3.266
Zorg & welzijn	2.664	2.679	2.646	2.604	2.591
Combinatie van sectoren	252	105	30	44	27
Totaal	**8.445**	**8.391**	**8.250**	**7.850**	**7.733**

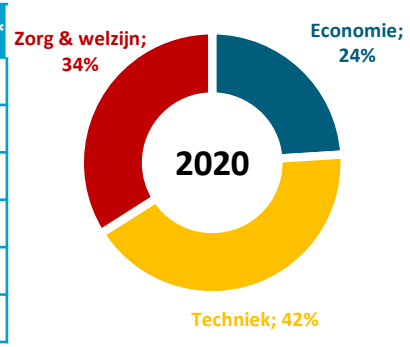

Studenten hoger onderwijs

Op 1 oktober 2020 volgden 618 studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden. Sinds 2016 (315 studenten) is het aantal studenten hoger onderwijs aan een onderwijsinstelling in de Drechtsteden bijna verdubbeld.

Vooral het aantal studenten dat de Associate Degree ‘Sociaal Werk in de Zorg’ volgt, groeide snel. Maar ook het aantal Bachelor-studenten in de Drechtsteden nam in de afgelopen jaren duidelijk toe. Van de Bachelor-studenten in 2020 studeerde 40% voltijds, 31% in deeltijd en 29% in een duaal traject. Vooral deze laatste groep groeide sterk ten opzichte van 2019 (+77%).

Studenten hoger onderwijs Drechtsteden

	2016	2017	2018	2019	2020*
Associate Degree 'Sociaal Werk in de Zorg' (duaal)	*25*	*59*	*60*	*88*	*162*
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (deeltijd)	*113*	*119*	*146*	*136*	*142*
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (duaal)	*0*	*0*	*34*	*74*	*131*
Bachelor 'Leraar Basisonderwijs' (voltijd)	*177*	*176*	*170*	*163*	*183*
Totaal studenten hoger onderwijs Drechtsteden	*315*	*354*	*410*	*461*	*618*

** Voorlopige cijfers* *Bron: DUO*

Kennisinfrastructuur

Onderwijs

Referentieniveau rekenen

Algemene Centrale Eind Toets (CITO)

Gemiddeld nam de cito-score voor Nederland iets toe tussen 2018 en 2019. In 2020 is geen toets afgenomen vanwege Corona en in 2021 was deze iets lager dan in 2017. Het gemiddelde in Dordrecht ligt in 2018 ruim 1 punt en in 2021 bijna 2 punten onder het gemiddelde van Nederland.

	2019	2021
Cito Nederland	536,1	535,0
Cito Dordrecht	534,9	533,2

Rekenvaardigheid

Uit onderzoeken blijkt dat kinderen van mensen met een laag opleidingsniveau minder kans hebben op een goede toekomst.

Door het inzetten van onderwijstijdverlenging wordt geïnvesteerd in basisvaardigheden van het menselijk kapitaal; het verkleinen van leerachterstanden of zelfs opheffen ervan. Hierdoor ontstaat een hogere uitstroom, dat weer leidt tot een hogere opleiding.

In 2016 had in Dordrecht 17% van de basisschoolleerlingen niet het referentieniveau rekenen gehaald. In 2019 is dat gedaald naar 8%. Dat is een fractie hoger dan in Nederland.

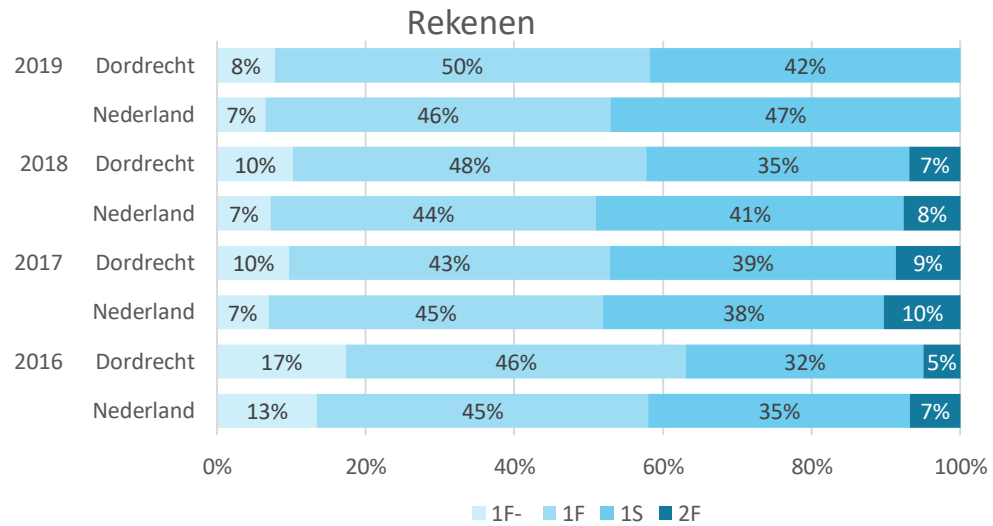

Bron: Toetscijfers basisscholen, voor schooljaar 2019-2020 ontbreken cijfers door corona.

Referentiekader
Het referentiekader bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Fundamenteel (F) is de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. Streef (S) is voor leerlingen die meer aankunnen. 2F is het hoogste meetniveau.

Onderwijs

Referentieniveau taal

Lees en Taalvaardigheid

In 2016 had in Dordrecht 3% van de basisschoolleerlingen niet het referentieniveau leesvaardigheid gehaald. In 2019 is dat 2% en vergelijkbaar aan het Nederlands gemiddelde. Ook de taalvaardigheid is verbeterd. In 2016 had 6% het referentieniveau niet gehaald. In 2019 3% en vergelijkbaar aan het Nederlands gemiddelde.

Het **referentiekader** bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Fundamenteel (F) is de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. 2F is het hoogste meetniveau.

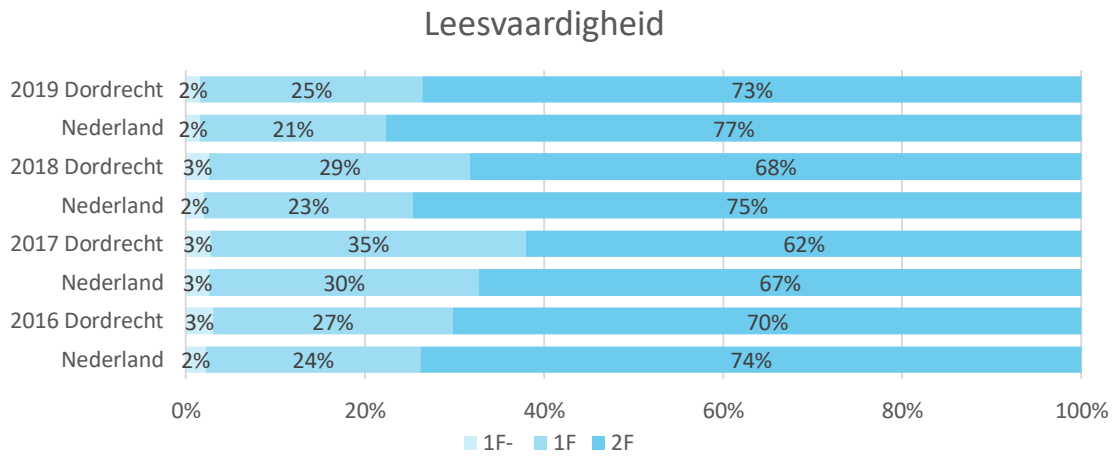

Bron: Toetscijfers basisscholen, voor schooljaar 2019-2020 ontbreken cijfers door corona.

Leerprogramma en bestrijding onderwijsachterstanden

Met het Dordtse leerprogramma wil Dordrecht achterstanden in het onderwijs aanpakken. Dit geldt voor scholen met de grootste risico's op ontwikkelachterstanden voor hun leerlingen. Dordrecht verstrekt subsidie voor activiteiten die kansenongelijkheid in het onderwijs bij 0-12 jarigen helpen doorbreken. Deze activiteiten vinden plaats buiten de normale schooltijden.

Voor scholen die gemiddeld scoren op onderwijs achterstanden geldt de subsidieregeling bestrijding onderwijsachterstanden.

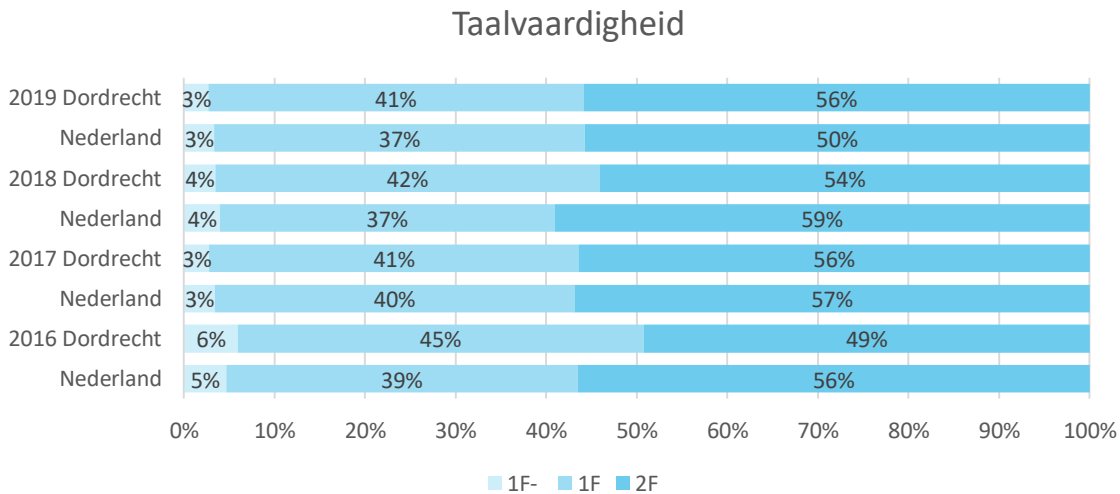

Bron: Toetscijfers basisscholen, voor schooljaar 2019-2020 ontbreken cijfers door corona.

Fysieke infrastructuur

Fysieke infrastructuur

Aantal banen *1.000 per woongemeente (pendel)

Pendel

Er werken in Dordrecht 56,800 mensen, waarvan er 21.100 in Dordrecht wonen en 35.700 van buiten Dordrecht komen. Zo komen 4.500 mensen vanuit Rotterdam, 2.800 vanuit Zwijndrecht en 2.300 mensen uit Zwijndrecht om in Dordrecht te komen werken.

Er gaan 33.700 Dordtenaren buiten de gemeente werken. O.a. gaan er 7.700 naar Rotterdam, 1.900 naar Zwijndrecht en 1.600 naar Papendrecht.

Mede door de vestiging van nieuwe bedrijven nam de werkgelegenheid voor Dordtenaren toe van 20.000 banen naar 21.100 banen (+5,5%) en de inkomende pendel nam toe van 33.600 banen tot 35.700 (6,3%). De uitgaande pendel nam nauwelijks toe.

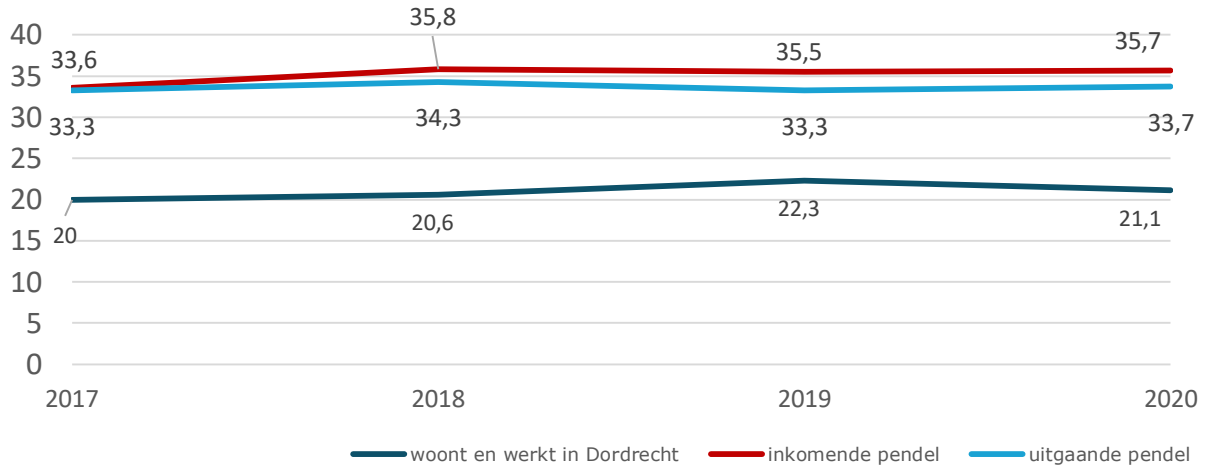

Bron: CBS, Banen van werknemers naar woon en werkgemeente

Fysieke infrastructuur

Tevredenheid reistijd van en naar werk % werkenden dat tevreden is

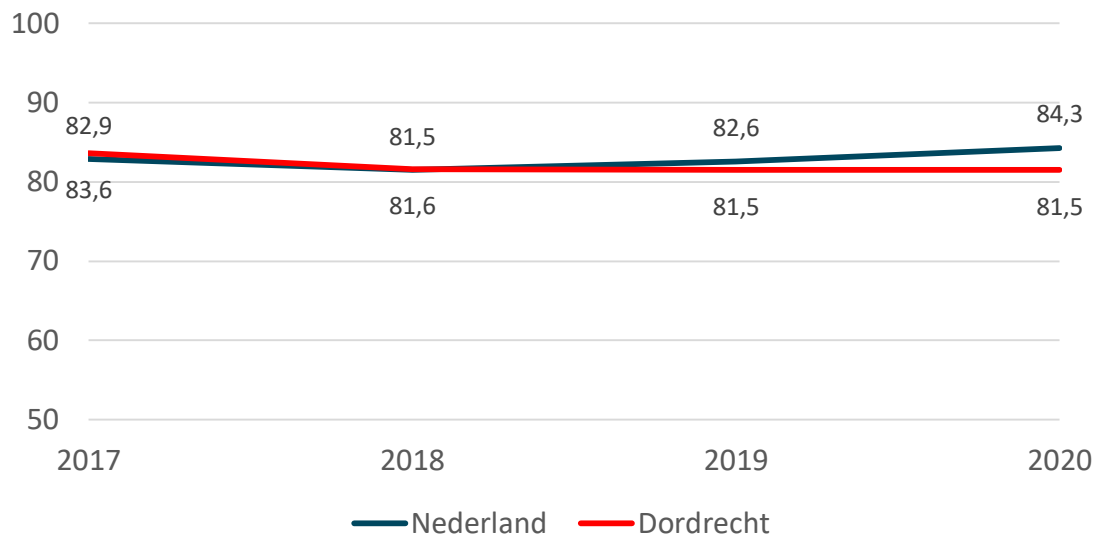

Bron: CBS, Regionale Brede welvaart

Tevredenheid reistijd van en naar werk

Bereikbaarheid via weg, spoor, water en lucht is een belangrijke factor voor de stedelijke economie. Hiernaast is in beeld gebracht hoe werkende de reistijd van en naar werk ervaren, In Nederland nam de tevredenheid met de reistijd in 2020 toe. Dit is een effect van Corona-maatregelen om thuis te werken waardoor de filedruk afnam. In Dordrecht is dit effect minder sterk geweest. En mogelijk hadden ook werkzaamheden aan de N3 enige invloed.

Tevredenheid reistijd van en naar werk:
Deel van de mensen van 18 tot 75 jaar met een betaalde baan van minimaal 12 uur per week dat een score van 7 tot en met 10 geeft als antwoord op de vraag 'Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met de reistijd van en naar uw werk. Een 1 staat voor volledig ontevreden en 10 voor volledig tevreden?'. Een score van 7 tot en met 10 wordt geclassificeerd als tevreden. % van de werkenden van 18 tot 75 jaar is tevreden met de reistijd van en naar het werk

Leefklimaat

Leefklimaat

Toevoegingen en nieuwbouwwoningen

Toevoegingen en nieuwbouw

De bouwproductie komt op gang. Het aantal nieuwbouwwoningen was in 2021 met 505 ruim hoger dan in de jaren daarvoor. In de afgelopen vijf jaar werden 2.731 woningen toegevoegd (en 1.341 woningen onttrokken. Het aantal woningen nam toe met 1.390 (278 per jaar).

Er zijn drie veranderingen in de woningvoorraad. Er is toevoeging door nieuwbouw, overige toevoegingen van bestaande gebouwen zoals door woningsplitsing, transformatie of administratieve redenen. Deze transformaties voegen vooral kleine woningen toe aan de voorraad. Ten slotte zijn er ook onttrekkingen, met name door sloop en ook wel adminstratieve redenen of samenvoegen van woningen.

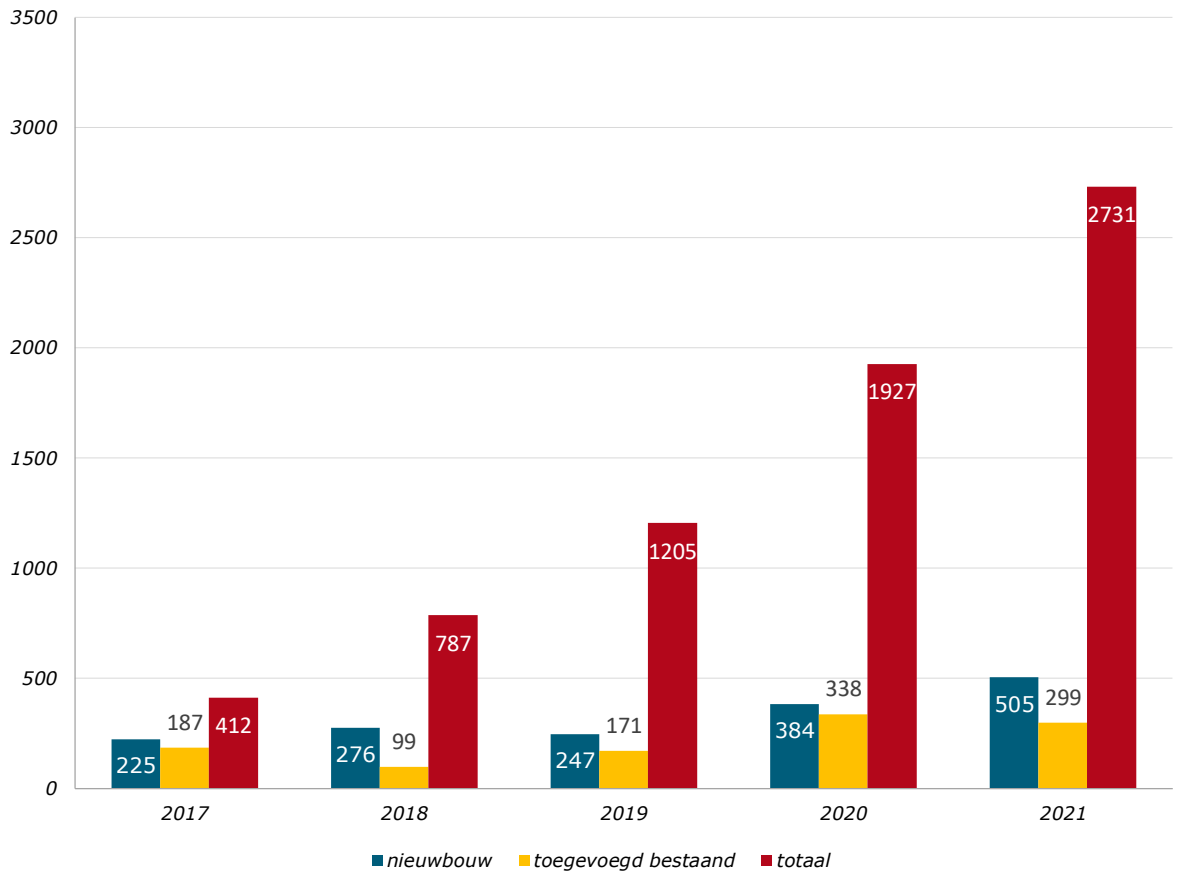

Bron: CBS, Woningvoorraadontwikkeling

Leefklimaat

Kwaliteit opgeleverde woningen

Gerealiseerde nieuwbouw

In Dordrecht zijn de afgelopen 5 jaren gemiddeld 327 woningen per jaar opgeleverd. Uitschieters zijn 2020 en 2021 met respectievelijk 384 en 505 woningen. De nieuwbouw is redelijk gedifferentieerd qua waarde, dat hangt ook samen met het type woning. Omdat er de afgelopen jaren weinig gebouwd is, nam het tekort toe, waardoor de behoefte voor komende jaren nu op gemiddeld 600 woningen per jaar ligt.

Er zijn concrete nieuwbouwplannen voor 5.000 woningen in ontwikkeling en daarnaast zijn er nog meer mogelijkheden om in de toekomst tussen 5.000 tot maximaal 9.000 woningen tot ontwikkeling te brengen, waaronder in de spoorzone.

We brengen de kwaliteit van de nieuwbouw via het WOZ-bestand jaarlijks in beeld door te kijken naar eigendom en type en waardecategorie voor de woningen uit de recente bouwjaren. Helaas is dit voor het meest recente jaar niet volledig omdat bij nieuwbouw dan vaak alleen nog de waarde van de bouwgrond bekend is. Gegevens over 2021 komen vanaf maart beschikbaar. De waardeklasse indeling zal jaarlijks aangepast worden aan de NHG grens.

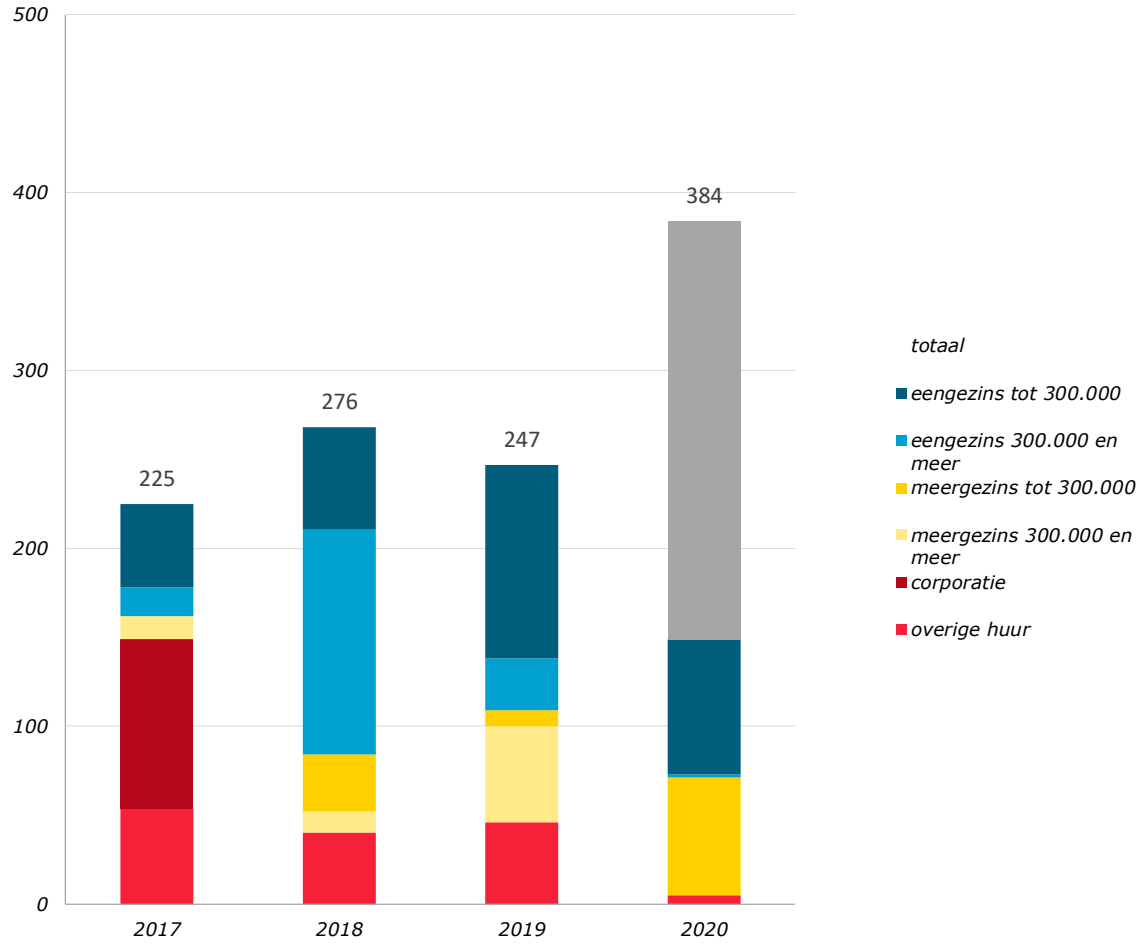

Bron: WOZ, waarde "grijs" zijn nu nog onbekend

Leefklimaat

Aantal koopwoningen

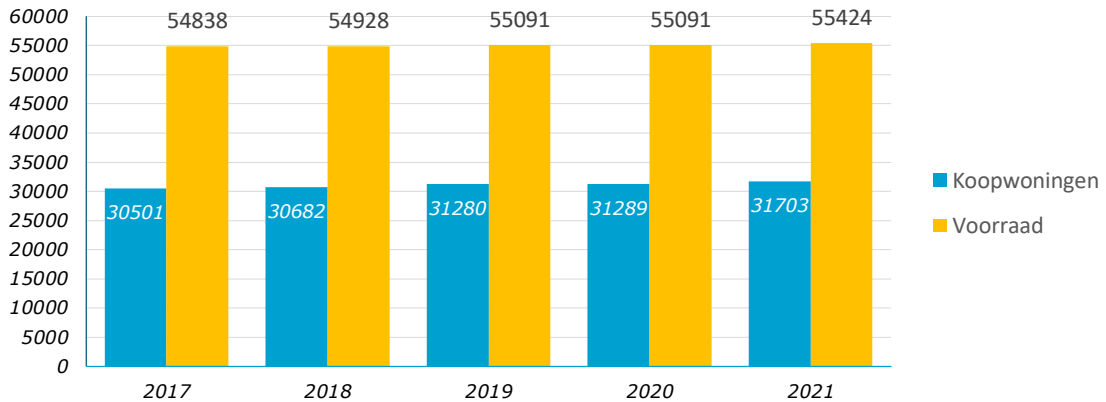

Bron: OCD, Wonen in de Drechtsteden, Tabellenboek

Woningvoorraad en -aanbod

Het aantal woningen in Dordrecht is toegenomen van 54.838 tot 55.424 (+1,1%). In Nederland was de toename 3,6%. Met name is door nieuwbouw en verkopen het aantal koopwoningen in Dordrecht toegenomen met 1.202 (+3,9%). In Nederland nam het aantal koopwoningen toe met 5,3%. Door sloop daalde het aantal woningen in de corporatiesector.

In komende jaren staan veel nieuwbouwplannen in de steigers en worden naar verwachting veel woningen opgeleverd, waarbij zal worden voldaan aan de terugbouw van een groot deel van de sociale huurwoningen.

Aanbod bestaande woningen

Verkochte woningen

Na een dip in 2019 is het aantal verkochte woningen in Dordrecht weer wat toegenomen. Wel is er nog steeds schaarste en mede door de lage rente is de gemiddelde verkoopprijs met name in de laatste twee jaar fors gestegen.

In de koopsector is de meerderheid een eengezinswoning (inclusief 2^1 kap en vrijstaand). Daardoor is tweederde van het aanbod ook een eengezinswoning en een derde een meergezinswoning (appartement).

Verkochte woningen naar type

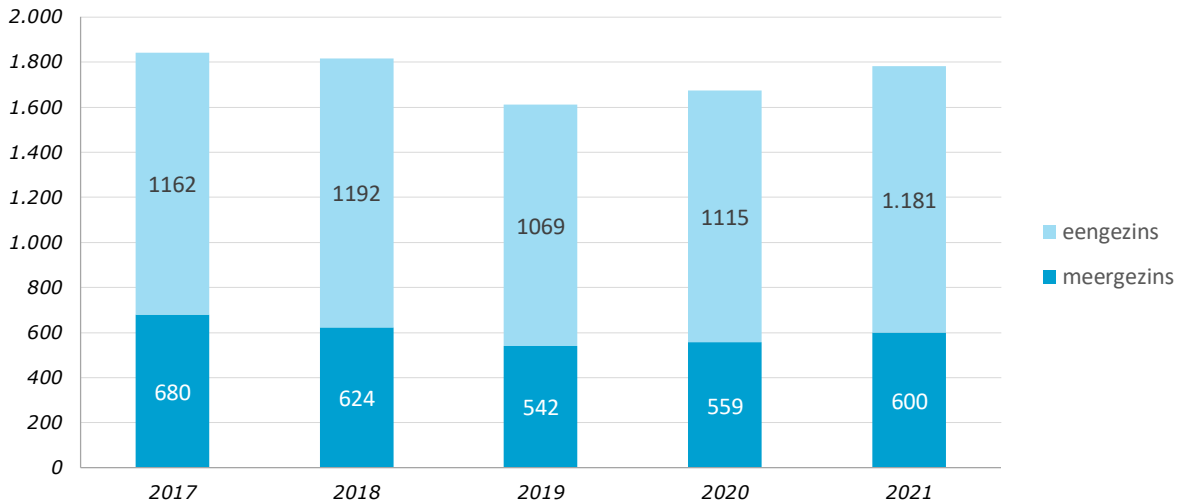

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda en woonmonitor

Verhuringen corporatiebezit

Door sloop en verkoop van woningen (dat laatste komt de laatste jaren niet veel meer voor) nam de voorraad van corporatiewoningen af. Het aantal verhuringen daalt, terwijl het aantal actief woningzoekenden stijgt.

In de corporatiesector zijn relatief veel meergezinswoningen, waar bovendien de mutatiegraad hoog is. Bijna viervijfde van het aanbod is een meergezinswoning (appartement). In 2021 was dit nog meer (87%).

De gemiddelde inschrijftijd voor geslaagd woningzoekenden is toegenomen.

Verhuurde woningen naar type corporatiebezit

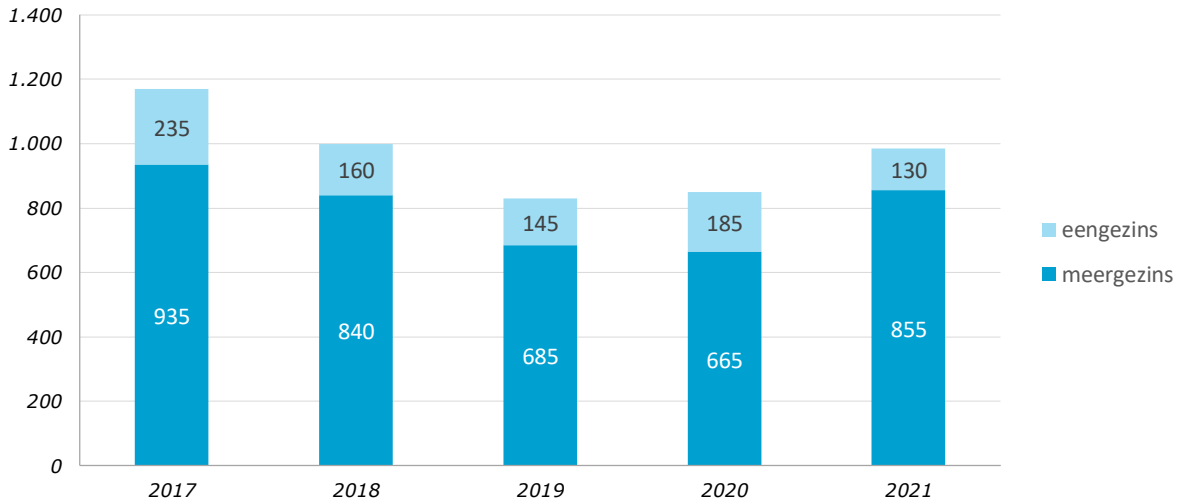

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda en woonmonitor

Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit

Een stedelijk gebied als Dordrecht waarin wonen, bedrijvigheid en verkeer en vervoer dicht op elkaar zijn gesitueerd, vraagt om permanente aandacht voor milieukwaliteit. Schone lucht, een goed akoestisch klimaat en een veilige leefomgeving zijn essentiële randvoorwaarden voor een gezonde woon- en leefomgeving.

De data geeft de jaargemiddelden voor Dordrecht in vergelijking met Nederland. Dat zijn voor bevolking gewogen gemiddelden, waarbij concentraties van NO2 en PM10 die voorkomen op plekken waar veel mensen wonen, zwaarder meetellen dan concentraties in dunbevolkte gebieden.

De luchtkwaliteit in Dordrecht wordt jaarlijks door middel van berekeningen bepaald. Uit deze berekeningen blijkt dat de luchtkwaliteit in Dordrecht voldoet aan de richtwaardes van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). In 2017 bevond 95% van de meetpunten zich onder de WHO richtwaarde van 20 mg/m3 voor PM10. In 2020 is dat 100%. Voor PM2,5 was in 2017 100% van de meetpunten onder de WHO richtwaarde van 10 mg/m3, in 2020 was dat eveneens 100%. 100% van de meetpunten bevinden zich onder de richtwaarde van 40 mg/m3 voor NO2.

Ook als het gemiddelde over een heel jaar gerekend onder de richtwaarde is, kunnen er overschrijdingsdagen zijn, bijvoorbeeld tot maximaal 35 dagen (10%) per jaar). (Bron: jaarverslag 2022).

NO2 Jaargemiddelde concentratie in mg/m3

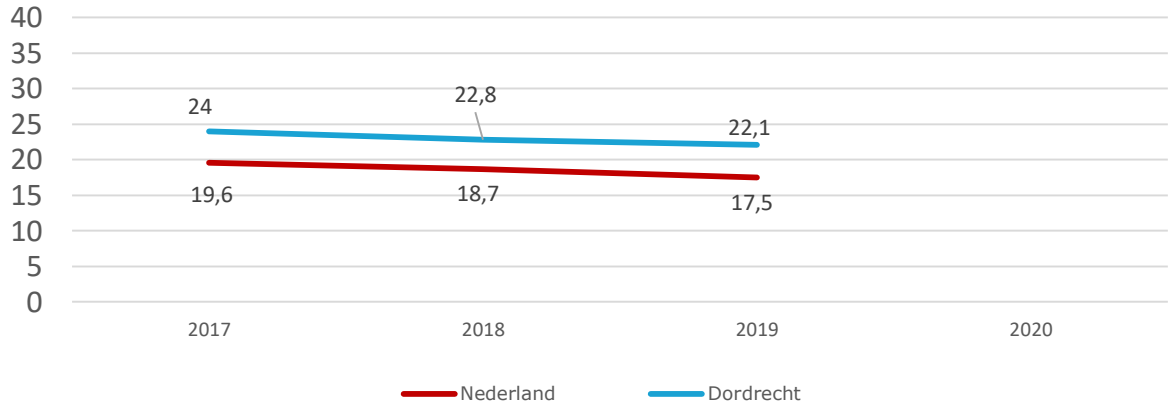

Bron: OCD, Gemeentelijke Duurzaamheidsindex

PM10 Jaargemiddelde concentratie in mg/m3

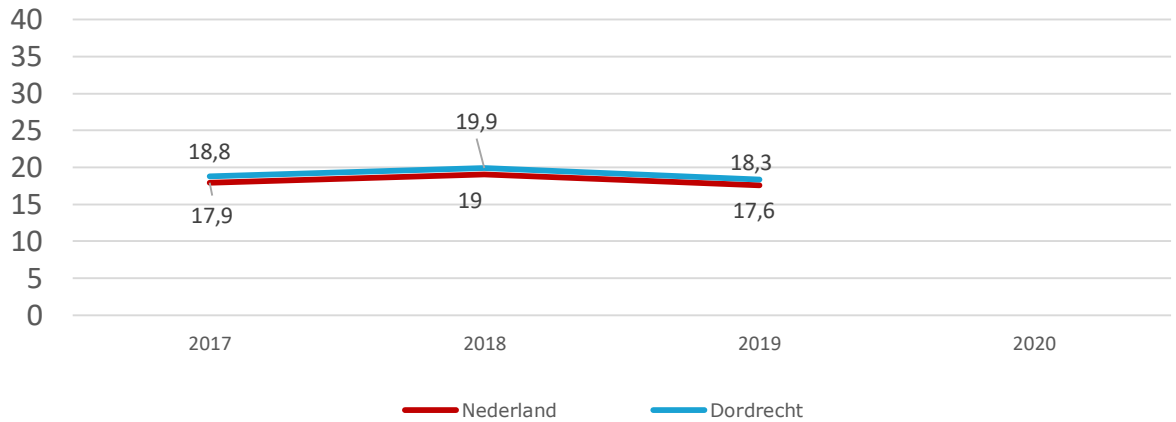

Bron: OCD, Gemeentelijke Duurzaamheidsindex

Hoeveelheid groen

Hoeveelheid groen

Door de direct merkbare gevolgen van klimaatverandering en luchtvervuiling, krijgt de groenvoorziening steeds meer aandacht. Het kan immers helpen om de bebouwde omgeving minder kwetsbaar te maken voor hitte, droogte, luchtvervuiling en wateroverlast. Daarnaast biedt het bewoners een plek om op zoek te gaan naar schaduw, schone lucht of recreatiemogelijkheden. De gemeente Dordrecht ontwikkelt concrete doelen aan de hoeveelheid, bereikbaarheid en kenmerken van het openbare groen. Deze kunnen ook worden uitgedrukt in termen van de wandelduur tot het dichtstbijzijnde groene gebied.

In Dordrecht is 3.878 hectare openbaar en niet-openbaar groen inclusief bomen. Dat is 39% van de totale oppervlakte. De industriegebieden en binnenstad zijn het minst groen. Ook Krispijn is minder groen dan gemiddeld. Het buitengebied (o.a. Nieuwe Dordtse Biesbosch) is het groenst.

Het groen-blauwprogramma vormt de uitwerking van de Omgevingsvisie voor het Dordts groenblauw, oftewel voor de beplantingen, grassen, bomen, faunavoor-zieningen en oppervlaktewateren. Het is uitgewerkt in vier themadoelen:

- een aantrekkelijke stad met meer groen
- een klimaatbestendige stad
- een biodiverse stad met aandacht voor dieren en (natuurlijke) planten
- een gezonde stad, waardoor Dordtenaren naar buiten gaan om hier te spelen, bewegen en elkaar ontmoeten

Groen op de kaart

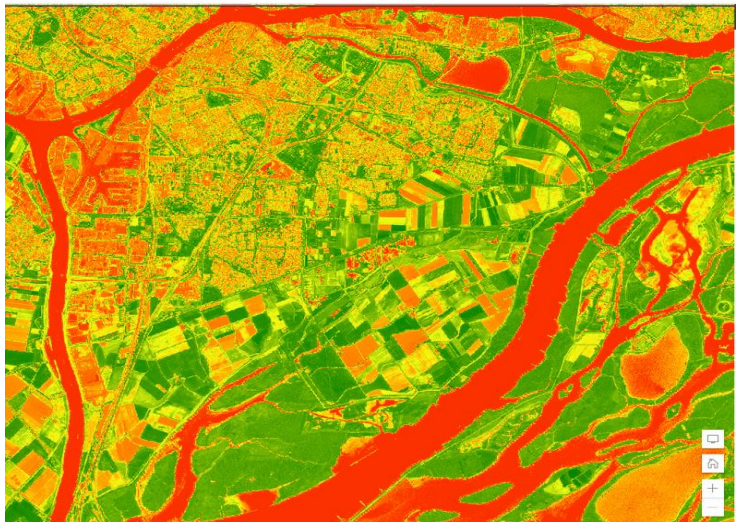

Bron: Gemeente Dordrecht, Samen op de kaart, NDVI-score op basis van satellietbeelden, hoe groener, hoe meer groen (rood is feitelijk water (blauw)

Hoeveelheid openbaar groen

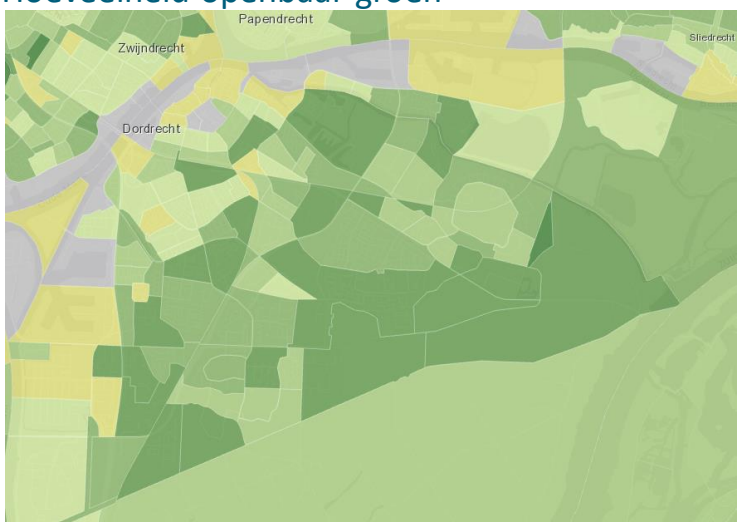

Bron: Caskea, Groen-grijs dashboard, 20-07-2021, hoe groener de buurt, hoe meer groen.

Gezondheid

Ervaren gezondheid

Bewegen en gezondheid

In Dordrecht is de ervaren gezondheid iets beter dan gemiddeld in Nederland.

Ongeveer de helft van de volwassenen voldoet aan de beweegrichtlijn.

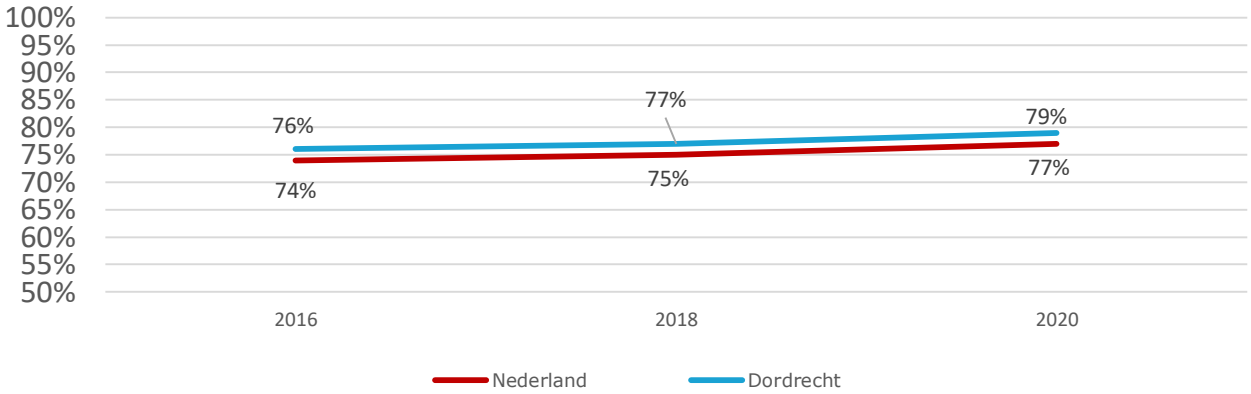

Bron: DG&J, hoegezondiszhz.nl bijgeschat voor 2018, percentage dat gezondheid als (zeer) goed ervaart

Voldoet aan beweegrichtlijn

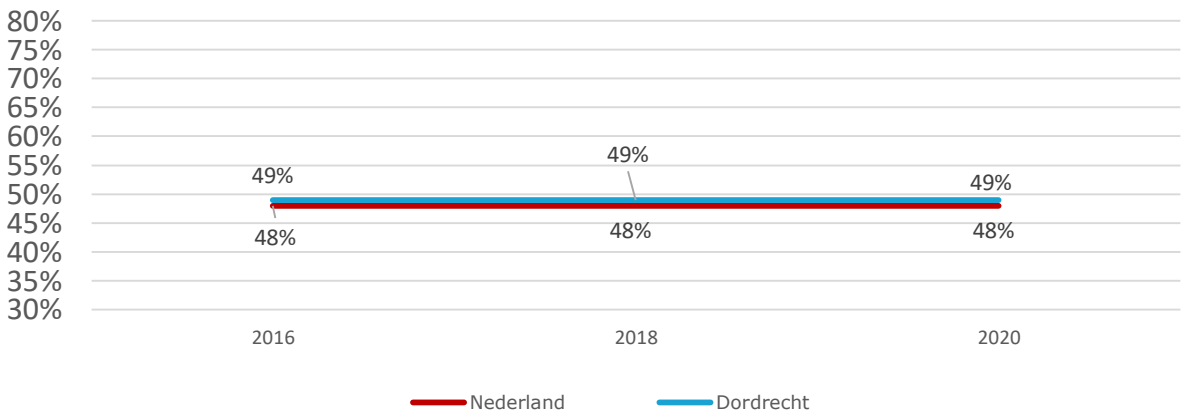

Bron: DG&J, hoegezondiszhz.nl bijgeschat voor 2018 en 2016 Nederland

Energielabels en afval

Energielabels

De gemeente stimuleert huishoudens en bedrijven om maatregelen te nemen die leiden tot energiebesparing en meer duurzaam opgewekte energie. Het effect daarvan wordt zichtbaar in de energielabels. Ieder bedrijf en woning heeft bij de start een voorlopig label gekregen dat ook steeds vaker omgezet is naar een definitief energielabel.

Inmiddels hebben in Dordrecht ongeveer 30.000 woningen (54%) een definitief energielabel. Dit is inclusief het definitief label dat voor de 15.400 corporatiewoningen bij de start al verplicht werd gesteld. In Nederland heeft 58,7% een definitief label.

Het energielabel voor woningen geeft met de klassen A (groen, zeer zuinig) tot en met G (rood, weinig zuinig) aan hoe energiezuinig een woning is. Woningen met een energielabel A zijn geschikt voor een all-electric oplossing en warmte. Voor woningen met een energielabel D t/m G zijn isolatiemaatregelen noodzakelijk voordat deze van het gas af zouden kunnen.

Definitieve energielabels in Dordrecht

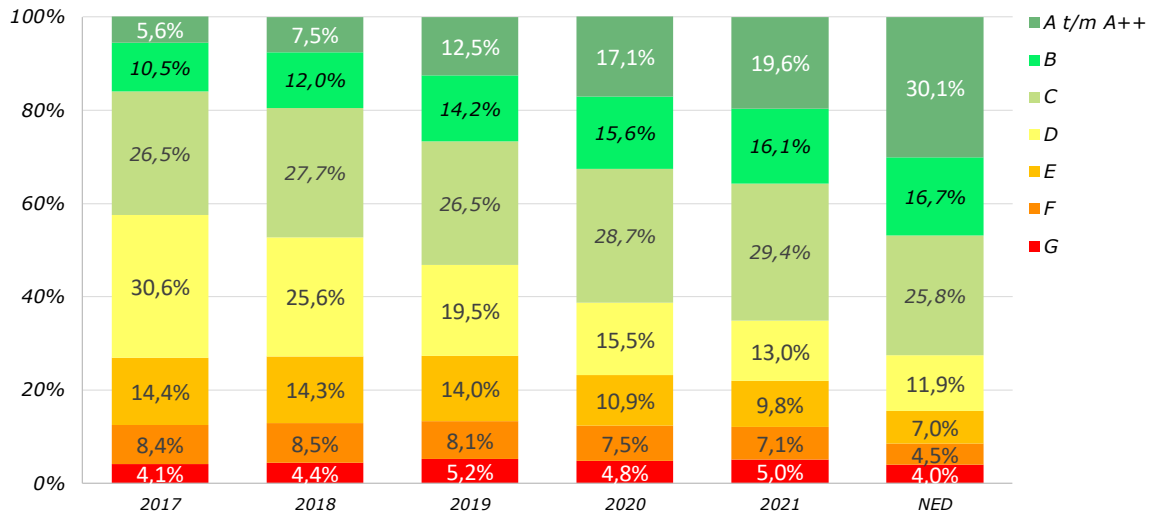

Bron: OCD, Monitor Groeiagenda en Klimaatmonitor

Over ons

Over het OCD

Partner voor bestuur en beleid! Dat wil het OCD zijn voor haar opdrachtgevers in de Drechtsteden en daarbuiten. Wij bieden ondersteuning op maat met onderzoek, advies en informatie. Zodat beleid optimaal ontwikkeld, uitgevoerd en waar nodig bijgesteld kan worden. Meer weten? Bezoek onze website!

Contact

Wilt u tips of informatie doorgeven of heeft u misschien een vraag over dit product? Neem dan gerust contact op ons door te bellen naar *078 770 3905* of te mailen naar *ocd@drechtsteden.nl*.

Colofon

Monitor Agenda 2030 Dordrecht

Onderzoekcentrum Drechtsteden

maart, 2022

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Telefoon
078 770 3905

Website
onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Partner voor bestuur en beleid